

ARBOPLAN

van

Stichting Natuurbeheer Waalbos
Natuurvereniging IJsselmonde

Samensteller:

Handtekening:

Datum:

C.P. Groshart

1/1/2018

Datum van ingang: 1/1/2018

Inhoud:

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding voor dit plan van aanpak.....	4
1.2	Doel van dit plan	4
1.3	Doel van de Stichting.....	4
1.4	Werkzaamheden	4
2	Organisatie.....	4
2.1	Vrijwilligerscoördinator.....	4
2.2	Natuurwerkdagoördinator	5
2.3	Planning.....	5
3	Risico-inventarisatie RI&E (bijlage 11)	5
4	Begeleiding en toezicht tijdens werkzaamheden	6
5	Specifieke eisen bosmaaien en kettingzagen.....	7
5.1	Bosmaaien.....	7
5.2	Kettingzagen.....	8
6	Instructie, scholing en cursussen.....	9
6.1	Veiligheidsinstructies	9
6.2	Verplichte scholing.....	10
6.3	Informatiebijeenkomsten.....	10
6.4	Cursussen	10
7	Onderhoud en keuring van materiaal, gereedschappen en PBM's.....	10
7.1	Wie is verantwoordelijk voor het onderhoud, opslag en vervanging	10
7.2	Welke werkzaamheden worden uitgevoerd m.b.t. onderhoud	10
8	Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's).....	10
8.1	Verplicht te gebruiken PBM's	11
8.2	Instructie over het gebruik van PBM's.....	11
8.3	Aanschaf, onderhoud en vervanging van PBM's	11
9	Registratie.....	11
10	Arbo evaluatie.....	11
11	Melding (bijna)ongevallen.....	11
12	Overzicht handboeken en bijlagen.....	12
12.1	Handboeken	12
12.2	Bijlagen	12
13	Adressen incl. telefoonnummers	12
13.1	Adressen vrijwilligers.....	12
13.2	Adressen diverse instanties	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor dit plan van aanpak

Met het invoeren van de Arbowet dienen ook de vrijwilligersgroepen de werkzaamheden op een zo'n veilig mogelijke manier te verrichten. Dit plan is opgesteld om de kwaliteit van het vrijwillig landschapsbeheer te verbeteren dit op een veilige manier te realiseren. Hiermee wil de Stichting Natuurbeheer Waalbos gevolg geven aan de eisen die de Arbowet stelt. De groepscoördinator is tevens Arbo-coördinator en heeft het handboek "Arbo in het Nederlandse landschap" ontvangen en op basis hiervan de risico's van de werkzaamheden geïnventariseerd.

1.2 Doel van dit plan

Dit plan is bedoeld om de risico's, die doormiddel van de RI&E in beeld zijn gebracht, beheersbaar te maken en daarmee ongevallen te voorkomen. Met dit plan van aanpak wil de Stichting tevens voldoen aan de verplichtingen die de Arbowet stelt aan de uitvoering van vrijwillig landschapsbeheer.

1.3 Doel van de Stichting

Staatsbosbeheer als beheerder van het Waalbos helpen bij het beheer van het bos door het uitvoeren van snoeiwerkzaamheden, maaiwerkzaamheden en andere onderhoudswerkzaamheden. Daarnaast worden ook werkzaamheden uitgevoerd in andere gebieden: Rijsoordbos, Develbos, Sophiapolder, Gorzengriend, Donckse velden, Parkje Bolnes, Kooiwalbos, etc.

1.4 Werkzaamheden

De werkzaamheden van de werkgroep richten zich vooral op:

Snoeien op wilgenopschot

Planten en snoeien van fruitbomen

Dunnen van beplantingsvakken

Maaien van bramen en gras

Snoeien van knotwilgen

Opkronen van bomen en vormsnoei

Maken en onderhoud van vogelkijkschermen, ijsvogelwand, oeverzwaluwwand, insectenhotel en wilgenhut en wilgentunnel.

Onderhoud lavendelperkjes

2 Organisatie

2.1 Vrijwilligerscoördinator

Aan een werkdag nemen maximaal 25 personen deel. Er wordt ongeveer 10x per jaar op zaterdag gewerkt: op de burendag, op de landelijke opschoondag, de landelijke natuurwerkdag en daarnaast nog 7 andere zaterdagen. In de toekomst is het streven om ook op doordeweekse dagen te werken. Tevens wordt de mogelijkheid geboden aan groepen (scholieren, ambtenaren, Rotary, etc) om aan de slag te gaan.

De taken voor deze vrijwilligerscoördinator zijn:

- algemeen contactpersoon
- onderhoud contact met de Groene Motor Zuid-Holland
- onderhoud met (particuliere) grondeigenaren
- lenen gereedschap (handgereedschap)
- contactpersoon Natuurwerkdag en Opschoondag
- maken van een jaarlijks Arboplan incl. een risico-inventarisatie;
- het verzorgen van veiligheidsinstructies (zakgidsen, arbo-checkbladen);

Deelnemerslijst: Er is een lijst beschikbaar van alle deelnemers. Op deze lijst staan de namen, emailadressen en telefoonnummers.

2.2 Natuurwerkdagoördinator

De natuurwerkdagcoördinator neemt de volgende taken voor zijn rekening:

- het verzorgen van PBM's;
- zorgt ervoor dat een verbandtrommel op de werkplek aanwezig is en vult deze aan;
- tijdens de werkzaamheden toezichthouden op de naleving van "Veilig werken";
- registreren en melden van (bijna)ongelukken en een analyse van eventuele knelpunten;
- bij afwezigheid van de natuurwerkdagcoördinator nemen de begeleiders natuurwerkdagen zijn taken waar. Er is altijd een natuurwerkdagcoördinator aanwezig bij de werkdagen.

2.3 Planning

Voor de start van het nieuwe seizoen wordt het activiteitenprogramma door het bestuur besproken en vastgelegd. In dit activiteitenprogramma is een werkrooster opgenomen waarin is aangegeven de data, de werklocaties, de contactpersonen voor de werkdag en evt. vervangers;

Door de vrijwilligers coördinator worden vervolgens afspraken gemaakt met de terreineigenaar over de werkzaamheden.

- Alle leden wordt het werkrooster per email toegestuurd.
- De terreineigenaar wordt ook per email geïnformeerd. Indien noodzakelijk vindt vooraf een terreinbezoek door terreineigenaar en natuurwerkdagcoördinator om de noodzakelijke werkzaamheden gezamenlijk te bespreken.

3 Risico-inventarisatie RI&E (bijlage 11)

De voornaamste risico's zijn:

- de vrijwilligers lopen het risico te worden geraakt door vallend hout;
- gevaar voor uit de boom vallen;
- uitglijden en vallen;
- fysieke belasting vrijwilligers;
- werken met slaggereedschap, zagen, snoeischaren, zeisen, bosmaaier en kettingzaag;
- afgeleid worden tijdens risicovolle werkzaamheden;
- in de sloot vallen/glijden
- werken langs openbare weg of fietspad
- onervarenheid van nieuwe medewerkers
- van een ladder vallen

In hoofdstuk 4 is uitgewerkt welke maatregelen de werkgroep zal nemen of inmiddels heeft genomen om de risico's te beperken en beheersbaar te maken.

4 Begeleiding en toezicht tijdens werkzaamheden

- Werkplek

De natuurwerkdagcoördinator verdeelt de werkzaamheden zoals deze zijn afgesproken met

de terreineigenaar over de deelnemers.

Hij houdt hierbij rekening met:

- fysieke gesteldheid van de deelnemers, waarbij hij zwaar werk alleen door hiervoor capabele personen laat verrichten;
- rouleren van werkzaamheden;
- het werken met de motorkettingzaag wordt alleen gedaan door ervaren personen, die bij voorkeur in het bezit moeten zijn van een certificaat;
- het werken met een bosmaaier wordt alleen gedaan door ervaren personen, die bij voorkeur in het bezit moeten zijn van een certificaat;
- het overzichtelijk inrichten van de werkplek, zodat de deelnemers elkaar niet in de weg lopen en niet het risico lopen te worden getroffen door vallende hout.

Indien er wordt gewerkt met een bosmaaier over een motorkettingzaag dan gebeurt dit alleen door mensen die een geldig certificaat hebben voor het werken met deze apparatuur. Bij voorkeur gebeurt dit op aparte werkdagen. Indien er toch gelijktijdig met handapparatuur en mechanische apparatuur wordt gewerkt dat wordt ervoor gezorgd dat de mensen met de mechanische apparatuur op een andere plaats werken als de mensen zonder mechanische apparatuur. Tevens wordt ervoor gezorgd dat er voldoende onderlinge afstand wordt gehouden.

- Rustperiodes

Er worden regelmatig pauzes gehouden, te weten om 10.30 uur en om 12.30 een half uur.

- Registratie

Op elke werkdag wordt een presentielijst (bijlage 5) bijgehouden.

- Arbo

De natuurwerkdagcoördinator:

- controleert dat de deelnemers veilig werken en de PBM's gebruiken;
- controleert bij werkzaamheden aan een openbare weg of er voldoende verkeersmaatregelen zijn aangebracht;
- controleert of het materieel in goede staat verkeert en neemt materieel dat gebreken vertoont in;
- zorgt ervoor dat de verbandtrommel aanwezig en compleet is.

- Afspraken met de terreineigenaar

De vrijwilligerscoördinator en de natuurwerkdagcoördinatoren nemen voor het seizoen contact op met de terreineigenaar over de data en de te verrichten werkzaamheden. Daarna wordt het werkrooster opgesteld. Enkele dagen voor de werkdag neemt de natuurwerkdagcoördinator contact op met de terreineigenaar voor afspraken.

- Voorbereiding werkdag

Enkele dagen voor de werkdag neemt de natuurwerkdagcoördinator ter herinnering nogmaals contact op met de terreineigenaar over de werkzaamheden, onderkomen en maakt afspraken over opslag/afvoer snoeihout enz.

De contactpersoon zorgt ervoor dat het gereedschap op de werklocatie aanwezig is en zorgt voor de koffie, thee enz.

- Toezicht tijdens de werkzaamheden

De natuurwerkdagcoördinator houdt toezicht op de werkzaamheden en controleert of de afgesproken werkzaamheden worden verricht. Tevens houdt de contactpersoon toezicht op de naleving van de veiligheid.

- Wat te doen als er wordt afgeweken van de instructies?

Bij afwijking van de veiligheidsinstructies beslist de natuurwerkdagcoördinator of zijn vervanger in overleg met de begeleider(s) natuurwerkdag of het verantwoord is hiervan af te wijken.

- Speciale aandacht voor jongeren en onervaren vrijwilligers

Jongeren en onervaren vrijwilligers worden begeleid door een door de contactpersoon aan te wijzen ervaren vrijwilliger. Vooraf worden zij door natuurwerkdagcoördinator en of begeleider natuurwerkdag geïnstrueerd over veilig werken.

- In het geval dat er wordt samengewerkt met een school ten behoeve van een opleiding worden vooraf duidelijke afspraken gemaakt wie verantwoordelijk is voor de veiligheid tijdens de werkzaamheden

- Wie zijn bevoegd om specifieke werkzaamheden uit te voeren

Dit betreft het werken met de motorkettingzaag door 1 vrijwilliger. Namen bekend bij bestuur.

Dit betreft het werken met een bosmaaier door 6 vrijwilligers, namen bekend bij bestuur

- Wie hebben een cursus zeisen gevolgd: namen bekend bij bestuur.

5 Specifieke eisen bosmaaien en kettingzagen

5.1 Bosmaaien

Bij het bosmaaien gelden een aantal specifieke veiligheidseisen die hier voor de volledigheid kort opgesomd worden. Volledige informatie is te vinden in de arbobladen.

- Bij bosmaaien wordt een veiligheidsafstand van minimaal 15m aangehouden. Indien er een hakselmes gebruikt wordt, wordt een veiligheidszone van minimaal 30m afstand aangehouden;
- De persoon die met de bosmaaier werkt moet geschoold zijn en minimaal 18 jaar;

- De voorgeschreven PBM's dienen gebruikt te worden;
- De stopknop moet onder handbereik zitten;
- De uitlaatgassen moeten van de persoon afgeblazen worden;
- Warme onderdelen dienen goed afgeschermd te zijn;
- De bosmaaier, de pbm's en het garnituur dienen CE-gecertificeerd te zijn;
- Er dient gebruik te worden gemaakt van gehoorbescherming, gelaatbescherming en handbescherming.
- Bij gebruik van een zaagblad is een speciale bosmaaibroek verplicht;
- De helm mag maximaal 5 jaar oud zijn of de UV indicator mag niet wit zijn;
- Er moet regelmatig aandacht geschonken worden aan het luchtfilter, het vetniveau van het tandwielhuis, het koelsysteem, de antivibratierubbers en het starterkoord;
- Het tanken dient plaats te vinden op minimaal 3m afstand van de plek waar de machines gestart worden;
- Voorafgaand controleren of het juiste maaigarnituur gebruikt wordt, of het starterskoord niet versleten is, of de machine niet lekt, de handgrepen vrij zijn van vuil en vet, de juiste beschermkap gemonteerd is, het maaigarnituur goed gemonteerd is, het snijgereedschap scherp genoeg is, het maaigarnituur niet meedraait, het vetniveau in het tandwielhuis, de gashendel en de stopknop goed werken, de borgmoer voldoende waardborgt en het draagstel goed is afgesteld.
- Er dient altijd een EHBO trommel aanwezig te zijn;
- Langs wegen gebruik maken van signaalkleding.

5.2 Kettingzagen

Bij het kettingzagen gelden een aantal specifieke veiligheidseisen die hier voor de volledigheid kort opgesomd worden. Volledige informatie is te vinden in de arbobladen.

- Zorg dat de medewerkers zijn geschoold in de noodzakelijke werktechnieken en vaardigheden. Zorg dat medewerkers de juiste kennis hebben van de hulpmiddelen die de veiligheid verhogen;
- Zorg altijd voor het juiste type zaag. Deze moet zijn afgestemd op de werkzaamheden;
- Zorg altijd voor minimaal twee mensen op de werkplek;
- Werk op een veilige afstand van elkaar. Kom als er wordt samengewerkt niet binnen een cirkel van ongeveer 1,5 meter rondom de draaiende ketting;
- Houd de werkplek ruim en vrij van obstakels;
- Gebruik de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen. Vervang defecte persoonlijke beschermingsmiddelen meteen;
- Zorg voor afwisseling en neem tijdig pauzes;
- Leen geen motorkettingzaag uit aan onbekende en onbevoegde
- Werk met CE-gemarkeerde machines en apparaten, inclusief documentatie en gebruikshandleiding.
- Zorg dat de capaciteit van de motorkettingzaag passend is. Het vellen van zware bomen vraagt om een andere zaag dan licht snoeiwerk. Bij licht snoeiwerk is een zware zaag lichamelijk belastend en gevaarlijker.
- Zorg eventueel voor een vervangende motorkettingzaag op de werkplek. Dit voorkomt dat er wordt doorgewerkt met een zaag met gebreken.
- Maak vooraf een inschatting: staat het hout onder spanning of is het verrot? Is er sprake van extreme scheefstand?

- Neem maatregelen om te voorkomen dat verkeersdeelnemers of omstanders getroffen worden door vallend hout. Houd ook rekening met andere objecten, zoals bebouwing en bovengrondse leidingen. En houd rekening met de weersomstandigheden;
- Zorg dat de gebruikershandleiding en de documentatie van de motorkettingzaag toegankelijk zijn voor de gebruiker;
- Onderhoud de motorkettingzaag goed;
- Zorg dat de zaagketting correct is geslepen;
- Verplicht: Draag een veiligheidshelm, zaagschoenen of zaaglaarzen, werkhandschoenen en een zaagbroek of zaagoverall, Gebruik gehoorbescherming, Gebruik oog- of gelaatsbescherming; Indien nodig: Signaalkleding
- Zitten persoonlijke beschermingsmiddelen niet comfortabel of zijn ze verouderd. Vervang defecte persoonlijke beschermingsmiddelen.

5.3 Op een ladder werken

Bij het werken op een ladder gelden een aantal specifieke veiligheidseisen die hier voor de volledigheid kort opgesomd worden. Volledige informatie is te vinden in de arbobladen.

- Werk bij klimwerkzaamheden altijd met minimaal twee klimmers zodat direct hulp geboden kan worden aan in nood verkerende collega's in de boom;
- Werk niet met de motorkettingzaag op een ladder;
- Houd de werkplek vrij zodat personen niet getroffen kunnen worden door vallende voorwerpen;
- Houd bij het toewijzen van werkzaamheden rekening met de lichamelijke belastbaarheid van de werknemer, zorg voor afwisselend werk en rouleer;
- Zorg voor goede communicatiemiddelen op de werkplek;
- Bij (extreme) weersomstandigheden worden er geen werkzaamheden op hoogte verricht: zoals sterke wind (windkracht 6 of meer), regen, sneeuw, hagel, ijzel, rijp, mist, onweer, hitte en kou;
- Zorg dat de ladder op een stevige ondergrond staat en stevig staat; er kan gebruik gemaakt worden van planken om de ondergrond te verstevigen.

6 Instructie, scholing en cursussen

6.1 Veiligheidsinstructies

- Arbo

Op de werklocatie wordt aan de hand van de "Arbo-checklist" en de "Zakgids veilig vrijwilligerswerk" door de Arbo-coördinator instructie gegeven. Het accent van de instructie ligt op veilig werken, het gebruik van het materiaal en de PBM's welke verplicht zijn bij het werken.

- Gereedschap

Nieuwe en onervaren vrijwilligers worden door de natuurwerkdagcoördinator en ervaren vrijwilligers geïnstrueerd in het hanteren van slaggereedschap / zagen / snoeischaren.

6.2 Verplichte scholing

Voor de werkzaamheden is verplichte scholing nodig voor:

- EHBO en veilig werken voor vrijwilligers.

Er is een EHBO-er aanwezig tijdens de werkzaamheden.

6.3 Informatiebijeenkomsten

Een vertegenwoordiger van de werkgroep neemt indien mogelijk deel aan de jaarlijkse informatieavond van de Groene Motor Zuid-Holland

6.4 Cursussen

Door de Groene Motor worden cursussen georganiseerd. Er wordt jaarlijks een lijst met te volgen cursussen aangeboden. Door de vrijwilligerscoördinator van de groep wordt dit cursusaanbod aan de vrijwilligers kenbaar gemaakt.

7 Onderhoud en keuring van materiaal, gereedschappen en PBM's

7.1 Wie is verantwoordelijk voor het onderhoud, opslag en vervanging

De gereedschappen worden geleend bij de Groene Motor. Zij dragen zorg voor het onderhoud. Door de coördinator wordt bij ontvangst van de geleende materialen gelet op de staat van onderhoud. Deels wordt gebruik gemaakt van eigen materialen. Die worden jaarlijks onderhouden door de leverancier.

Materiaal:	Aandachtspunten:
Ladders	Beschadigingen
Zagen	Voldoende scherpe zaagtanden, beschadiging handvaten
Hiepen	Voldoende scherp, beschadiging handvat
Snoeischaren	Voldoende scherp, beschadiging
Zeisen	Voldoende scherp, beschadiging
Bosmaaier	Jaarlijks gekeurd, voorzien van keuringsbewijs
Motorkettingzaag	Zaagtanden ketting voldoende scherp, speling ketting en diversen volgens het bijbehorende instructieboekje.
EHBO tas	Aanvulling en controle materialen

7.2 Welke werkzaamheden worden uitgevoerd m.b.t. onderhoud

- Jaarlijks

De zagen, hiepen en snoei-takkenscharen en de ladders worden jaarlijks nagekeken en onderhouden (geslepen/gerepareerd).

- Na elke werkdag

Aan het eind van de werkdag wordt het gereedschap geteld m.b.v. de materiaal-/gereedschappenlijst en gecontroleerd op gebreken door de groepscoördinator. Indien gebreken worden geconstateerd worden deze gereedschappen niet meer gebruikt.

8 Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

8.1 Verplicht te gebruiken PBM's

Alle vrijwilligers moeten de volgende PBM's gebruiken:

- stevig schoeisel of laarzen;
- werkhandschoenen.

Bij gebruik kettingzaag of bosmaaier de PBM's die daarbij gebruikt behoren te worden.

De vrijwilligers die met de motorkettingzaag werken moeten de volgende PBM's gebruiken:

- veiligheidshelm met gelaatsbescherming;
- gehoorbescherming;
- veiligheidsbroek;
- veiligheidsschoeisel.

De vrijwilligers die de motorkettingzager bijstaan moeten de volgende PBM's gebruiken:

- veiligheidshelm;
- gehoorbescherming.

8.2 Instructie over het gebruik van PBM's

De natuurwerkdagcoördinator vertelt op de werkplek welke PBM's de vrijwilligers moeten gebruiken bij welke werkzaamheden.

8.3 Aanschaf, onderhoud en vervanging van PBM's

Alle vrijwilligers zorgen zelf voor schoeisel. De werkgroep zorgt voor werkhandschoenen. De natuurwerkdagcoördinator ziet erop toe dat deze geschikt en veilig zijn voor de werkzaamheden.

9 Registratie

- Aanwezigheid

Door de 1ste man wordt tijdens iedere werkdag op de presentatielijst alle namen van de aanwezige vrijwilligers geregistreerd (bijlage 5)

- Verslag werkdag

Door de natuurwerkdagcoördinator wordt het formulier "verslag werkdag" ingevuld (bijlage 10), hierin worden eventuele knelpunten (werkplek, onderkomen, materiaal, terreingesteldheid enz.) opgenomen.

10 Arbo evaluatie

Door de natuurwerkdagcoördinator wordt i.s.m. de vrijwilligerscoördinator een evaluatie gemaakt van de werkzaamheden incl. arbozaken over het afgelopen seizoen.

11 Melding (bijna)ongevallen

In geval een vrijwilliger een ernstig ongeval overkomt wordt direct door de natuurwerkdagcoördinator (of zijn vervanger) een hulpverlenende instantie ingeschakeld (telefoonnummer 112) en wordt contact opgenomen met het

thuisfront van de betrokkenen (lijst met deelnemers incl. telefoonnummers). Er is een verbandtrommel en een EHBO-er aanwezig voor eerste hulp. Ongevallen worden door de natuurwerkdagcoördinator binnen 24 uur door middel van het "Ongevallen formulier" (bijlage 8) doorgegeven aan de Groene Motor Zuid-Holland. Bij een ernstig ongeval meldt de coördinator dit aan de Arbeidsinspectie. Bijna ongevallen worden door de coördinator en of zijn vervanger binnen 1 week door middel van het "Ongevallenformulier 2" (bijlage 9) doorgegeven aan de Groene Motor Zuid-Holland.

12 Overzicht handboeken en bijlagen

12.1 Handboeken

Handboek "Arbo in het Nederlandse landschap", in bezit natuurwerkdagcoördinator
Zakgids "Veilig vrijwilligerswerk".

12.2 Bijlagen

Bijlage 1: Ledenlijst
Bijlage 2: Adressenlijst werklocaties en eigenaren
Bijlage 3: Lijst van materiaal en gereedschappen
Bijlage 4: werkrooster
Bijlage 5: presentielijst
Bijlage 6: takenlijst
Bijlage 7: Routebeschrijvingen naar ziekenhuizen
Bijlage 8: ongevallenformulier 1
Bijlage 9: ongevallenformulier 2
Bijlage 10: verslag werkdag
Bijlage 11: Risico-inventarisatie
Bijlage 12: Arbo-evaluatie seizoen 2006-2007
Bijlage 13. Diverse Arbo informatiebladen

13 Adressen incl. telefoonnummers

13.1 Adressen vrijwilligers

De adressen van de vrijwilligers zijn opgenomen in bijlage 1.

13.2 Adressen diverse instanties

- De Groene Motor Zuid-Holland
Oude Delft 116, 2611CG Delft
info@landschaperfgoedzh.nl
Secretariaat Ellen Zwetsloot 015-2154386
degroenemotor@landschaperfgoedzh.nl

Coördinator Zuid-Holland zuid Lynn Hagendoorn, 015 2154 383 / 06 2070
2067, l.hagendoorn@degroenemotorzh.nl

- Inspectie SZW
Postbus 90801
32509LV Den Haag
Ongeval melden 0800-5151

Bijlage 1: Ledenlijst Natuurwerkdagen van Natuurvereniging Ridderkerk en Stichting Natuurbeheer Waalbos

Lijst bekend bij bestuur.

Bijlage 2: Adressen werklocaties

Gebied	beheerder	Adres
Develbos	Staatsbosbeheer	Munnikensteeg 15 Zwijndrecht
Donckse velden	GZH	Benedenrijweg 463 Ridderkerk
Gorzengriend	ZHL	Haven 24 Ridderkerk
Rijsoordbos	Staatsbosbeheer	Rijksstraatweg 17 Ridderkerk
Sophiapolder	ZHL	Veersedijk HI Ambacht
Waalbos	DLG/SBB	Waalweg 3 Rijsoord/Ridderkerk
Waalbos	DLG/SBB	Langeweg 482 2995 BJ Heerjansdam/Rijsoord
Kooiwalbos	GZH	Kooiwalweg Rotterdam
Plantsoen Donkerslootweg	Gemeente Ridderkerk	Donkerslootweg 3, 2984 AP Ridderkerk

Bijlage 3 : Materiaal- en gereedschappenlijst

Handgereedschap:		Aantal:
	Beugelzaag	10
	Snoeizaag	5
	Stokzagen met houten steel	1
	Jirizaag	0
	Hiep	0
	Snoeischaar	5
	Takkenschaar	20
	Sloothaak met steel	1
Ladders:		
	Houten ladder (1-delig)	0
	Aluminium ladder (3-delig)	0
Motorkettingzagen:		0
	Motorkettingzaag	1
	Gereedschapsset (vijl, bougiesleutel en schroevendraaier)	0
	Motorketting (reserve)	0
	Benzinetank 5 ltr	0
	Tank mengsmering	0
	Fles kettingolie	0
Bosmaaier	Bosmaaier	1
	Bosmaaihelm	1
	Benzinetank	1
PBM:		
	Veiligheidshelm (geel, met gehoorbescherming)	0
	Veiligheidshelm (wit, met gehoor- en gelaatsbescherming)	1
	Zaagpak	1
	Veiligheidsschoenen	0
Diversen:		
	Touw	0
	grondboor	1
	zeisen	2
	spaden	2
	Hark	2
	Magneet	0
	Verkeerspylonen	0
	EHBO tas	1
	Tas met handschoenen	1
	Picalateur	2
	Rol met vuilniszakken	1

Bijlage 4: Werkrooster 2017

Datum	werklocatie	werkzaamheden
13 januari 2018	Waalbos Waalweg	Wilgenopschot verwijderen, insectenhotel maken
3 februari 2018	Waalbos Waalweg	Maken uittreevoorziening veeroosters; ijsvogelwand afgemaakt; wildenopschot verwijderen
17 februari 2018	Donckse velden	Dunnen rondom bijzondere bomen
10 maart 2018	Waalbos Waalweg	Fruitbomen planten en snoeien; bankje plaatsen
24 maart 2018	Waalbos Langeweg	Opkronen populieren; vormsnoei; opruimen zwerfvuil
12 mei 2018	Waalbos Waalweg	Distel maaien, verwijderen, weidevogelbescherming
23 juni 2018	Waalbos Waalweg	Maaien bankjes, paden, wilgenopschot verwijderen vogelkijkscherm maken bij plassen
21 juli 2018	Waalbos Waalweg	Maaien distels, bankjes, paden, wilgenopschot verwijderen
22 september 2018	Burendag Waalbos Waalweg	Maaien bankjes, paden, wilgenopschot verwijderen; wilgentunnel verlengen
4 oktober 2018	Daadwerkelijk in de buurtdag	Afscherming langs plassen maken
3 november 2018	Waalbos Langeweg	Fruitbomen snoeien; bramen verwijderen
24 november 2018	het zand; bleek schubwortel	Dunnen beplanting
15 december 2018	Waalbos Waalweg	Wilgenopschot verwijderen; wilgentunnel verlengen;

Bijlage 5: Presentielijst (in bezit van bestuur)

Bijlage 6: Taken tijdens een werkdag

Taken voor de coördinator:

- Bij verhindering vervanger regelen
- gereedschap tellen
- Werkinstructie geven
- Begeleiders werkzaamheden aanwijzen

Taken EHBO-er:

- Zorgen voor verbandtrommel
- Afhandelen letsels

Bijlage 7 Routebeschrijvingen naar Ziekenhuizen

Locatie Develbos (GPS coördinaat N51.49.415 E4.36.187)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Albert Schweizer Ziekenhuis locatie Jacobus, Langeweg 336, 3331LZ Zwijndrecht 078-6541111

Routebeschrijving naar ziekenhuis

Via munnikensteeg in de richting HI Ambacht rijden; bij verkeerslichten rechtsaf de langeweg oprijden. Over viaduct rechtdoor en bij verkeerslichten rechtsaf; dan eerste weg rechtsaf en meteen eerste weer rechtsaf naar EHBO.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Vanaf manege het bos inlopen via het hoofdpad

Locatie Gorzengriend (GPS coördinaat N51.52.43 E4.37.569)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Maasstadziekenhuis, Maasstadweg 21, 3079DZ Rotterdam, 010-2911911

Routebeschrijving naar ziekenhuis:

Vanaf havenweg linksaf de gorzenweg op, daar de weg volgen tot aan het verkeerslicht. Daar rechtsaf. Bij volgende verkeerslicht linksaf naar Rotterdamseweg. Daarna 2e verkeerslicht linksaf de A38 opgaan. Rechtdoor gaan richting Europoort en Barendrecht; dan afslag Barendrecht nemen; aan het eind van de afslagbaan linksaf slaan de ijsselmondse randweg op. Dan 2e verkeerslicht linksaf en borden maasstadziekenhuis volgen.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Bij restaurant Pegasus, haven 24 ridderkerk, rechtdoor rijden het jachthaventerrein op. Achteraan rechtsaf gaan en daar naar beneden rijden het griend in.

Locatie Rijsoordbos (GPS coördinaat N51.50.637 E4.36.173)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Albert Schweizer Ziekenhuis locatie Jacobus, Langeweg 336, 3331LZ Zwijndrecht 078-6541111

Routebeschrijving naar ziekenhuis

Via Rijksstraatweg richting Zwijndrecht rijden; bij 1e stoplicht rechtdoor; over viaduct A16; bij 2e stoplicht rechtsaf; dan eerste weg rechtsaf en meteen eerste weer rechtsaf naar EHBO.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Tegenover Rijksstraatweg 9 de polder inlopen.

Locatie Sophiapolder (GPS coördinaat N51.50.266 E4.39.549 of N51.5079 E4.36.244)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Albert Schweizer Ziekenhuis locatie Jacobus, Langeweg 336, 3331LZ Zwijndrecht 078-6541111

Routebeschrijving naar ziekenhuis

Op Veersedijk naar links en eerste rechtsaf. Dan rechtdoor rijden richting Zwijndrecht rijden; bij 1e rotonde rechtdoor; bij verkeerslicht rechtdoor; dan eerste weg rechtsaf en meteen eerste weer rechtsaf naar EHBO

Locatie Waalbos nabij Waalweg (GPS coördinaat N51.50.893 E4.35.77)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Albert Schweizer Ziekenhuis locatie Jacobus, Langeweg 336, 3331LZ Zwijndrecht 078-6541111

Routebeschrijving naar ziekenhuis

Via Rijksstraatweg richting Zwijndrecht rijden; bij 1e stoplicht rechtdoor; over viaduct A16; bij 2e stoplicht rechtsaf; dan eerste weg rechtsaf en meteen eerste weer rechtsaf naar EHBO.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Naast Waalweg 3 de parkeerplaats oprijden en de polder inlopen.

Locatie Waalbos nabij Langeweg (boomgaard) (GPS coördinaat N51.50.665 E 4.34.702)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Albert Schweizer Ziekenhuis locatie Jacobus, Langeweg 336, 3331LZ Zwijndrecht 078-6541111

Routebeschrijving naar ziekenhuis

Via Langeweg richting Zwijndrecht rijden; eind Langeweg rechtsaf; bij 1e stoplicht rechtdoor; over viaduct A16; bij 2e stoplicht rechtsaf; dan eerste weg rechtsaf en meteen eerste weer rechtsaf naar EHBO.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Naast Langeweg 482 de parkeerplaats oprijden en dan de polder inlopen.

Locatie Kooiwalbos (GPS coördinaat N51.52.108 E4.31.7.36)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Maasstadziekenhuis, Maasstadweg 21, 3079DZ Rotterdam, 010-2911911

Routebeschrijving naar ziekenhuis:

Vanaf de parkeerplaats de Kooiwalweg oprijden. Aan het eind linksaf en meteen eerste weg weer rechtsaf (Bergambachtstraat), tunneltje onderdoor en bij de verkeerslichten linksaf en meteen eerste weer linksaf.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Via de Kooiwalweg naar de parkeerplaats rijden, vandaar over het fietspad lopen tot aan de werklocatie.

Locatie Donkerslootweg (GPS coördinaat N51.52.05.7 E4.36.28.5)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Maasstadziekenhuis, Maasstadweg 21, 3079DZ Rotterdam, 010-2911911

Routebeschrijving naar ziekenhuis:

Vanaf de Donkerslootweg naar de Rotterdamseweg rijden. Deze volgen tot aan A38/A15 en daar de snelweg richting Europoort op. Op A15 afrit Barendrecht nemen. Einde afrit linksaf richting Maasstad ziekenhuis. Vanaf daar borden richting Maasstad ziekenhuis volgen.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Vanaf Rotterdamseweg naar Donkerslootweg. Daar werken we in de groenstrook naast het fietspad.

Bijlage 8: Ongevallenformulier 1.

Blad 1 in te vullen door de coördinator van de werkgroep en binnen 24 uur te sturen naar de provinciale organisatie. In geval van een ernstig ongeval meldt de organisatie het ongeval bij de Arbeidsinspectie middels het standaard SDU-formulier

Gegevens getroffene

Naam ----- Nationaliteit -----
Adres ----- Geboortedatum -----
Plaats ----- Burgerlijke staat -----
Land ----- Telefoon -----
Werkgroep ----- Werkzaam sinds -----

Gegevens project

Project -----
Plaats -----
Provincie -----
Coördinator -----
Telefoon -----

Gegevens ongeval

Datum -----
Tijdstip -----
EHBO verleend door -----
Medische behandeling door -----
Ziekenhuisopname ja/nee -----
Naam -----
Adres -----
Materiële schade ja/nee -----
Geschat schadebedrag circa euro/f -----
Getuigen (voeg relevante verklaring toe)
1. Naam -----
Adres -----
2. Naam -----
Adres -----
Soort werk tijdens ongeval -----
Is er een andere organisatie bij betrokken? ja/nee -----
In welke zin betrokken -----

Bijlage 9: (Bijna) Ongevallenformulier 2

Blad 2 te verzorgen door de coördinator van de werkgroep en binnen een week te sturen naar provinciale organisatie.

Betreft (bijna-)ongeval d.d.
Project
Getroffene
Toedracht volgens getroffene

Oorzaken die volgens coördinator van de werkgroep hebben bijgedragen/geleid tot het (bijna)ongeval.

Omstandigheden

☐ Onvoldoende beveiligd gereedschap	☐ Onvoldoende beveiligde werklocatie
☐ Defect aan machine of installatie	☐ Onveilige constructie
☐ Gevaarlijke installatie/opstelling	☐ Onveilige kleding
☐ Gebrek aan orde en netheid	☐ Te veel omgevingslawaaï
☐	☐

Handeling

☐ Niet bevoegd tot bedienen	☐ Werk uitgevoerd zonder opdracht
☐ Uitschakelen van beveiliging	☐ Gebruik onjuist gereedschap
☐ Onveilig gebruik gereedschap	☐ Onveilig laden, stuwen, stapelen
☐ Innemen onveilige plaats/houding	☐ Werken op/aan gevaarlijke delen
☐ Afleiden, plagen, stoeien	☐ Geen gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen
☐	☐

Organisatie

☐ Onvoldoende instructie	☐ onvoldoende gekwalificeerd
☐ Niet voorzien in werkvoorbereiding	☐ Onjuiste werkmethode
☐ Onvoldoende onderhoud materieel	☐ Onjuiste planning werkzaamheden
☐ Incomplete vrijwilligersgroep	☐ Onvoldoende overleg/afstemming
☐ Incomplete materiaal/materieel	☐ Onjuiste afmeting/kwaliteit materiaal
☐ Onjuiste etikettering/verpakking	☐

Bijlage 10: Verslag werkdag

Verslag werkdag

Vrijwilligersgroep

Datum

Locatie

Aantal vrijwilligers

Aanwezig

.....

.....

.....

.....

Aantal gewerkte uren

Genoten gastvrijheid koffie/soep/toilet/hulp

.....

Uitgevoerde werkzaamheden

.....

.....

.....

Project gereed ja/nee

Project voorbereidingen goed/verbeteringen nodig

.....

.....

.....

Werkdag geëvalueerd 0 met vrijwilligers

0 met opdrachtgever/eigenaar

0 met Landschapsbeheer

.....

Bijlage 11: Risico-inventarisatie

Risico's	Weging R – factor	Maatregelen	Actie 2007-2008
Getroffen worden door vallend hout	R=2, 5x6x3=45 20<R<70 mogelijk risico, aandacht	- Organisatie werkplek - PBM (helm) - Instructie, werkoverleg	- is geregeld - vereist aandacht - vereist aandacht
Uit een boom vallen	R=2,5x6x7=105 70<R<160 wezenlijk risico, aandacht vereist	- Goedgekeurde ladder - Aanlijnen	- vereist aandacht - vereist aandacht
Fysieke belasting	R=2,5x6x3=45 20<R<70 mogelijk risico, aandacht	- Indeling vrijwilligers - Voldoende pauzes - Rouleren	- geregeld - geregeld - geregeld
Werken met de motorkettingzaag	R=2, 5x6x7=105 70<R<160 wezenlijk risico, aandacht vereist	- Door 1 vaste vrijwilliger die gecertificeerd is. - Zaagploeg bestaat uit 2 ervaren vrijwilligers - PBM's (helm, gelaat en gehoorbescherming, handschoenen, schoeisel, zaagbroek) - Kennis van motorkettingzaag	- vereist aandacht - geregeld - vereist aandacht - is geregeld
Werken met gereedschap	R=2,5x6x3=45 20<R<70 mogelijk risico, aandacht	- Instructie, werkoverleg - Begeleiding (nieuwe) onervaren vrijwilligers - Minderjarigen altijd onder begeleiding - Controle en onderhoud gereedschap - PBM's (handschoenen en schoeisel)	- vereist aandacht - vereist aandacht - is geregeld - is geregeld - vereist aandacht

Bijlage 12: Arbo-evaluatie

Bijlage 13. Diverse Arbo informatiebladen

Arbo in het Nederlandse landschap

Arbo infoblad 6. Veilig werken met ladder

Instructieblad 1 motorkettingzaag

Instructieblad 2 bosmaaier

Instructieblad 3 houtachtige begroeiingen

Instructieblad 4 knotten met motorkettingzaag

Instructieblad 5 knotten met handzaag

Instructieblad 6 snoeien hoogstamfruit

Instructieblad 7 nestkasten plaatsen

Veiligheidskaartje ronde hoekjes

Veilig knotten van bomen